

Bestuursdienst

Afdeling Directie Bestuur
Steller Engels
Onderwerp Prolongatie Letter of Intent Hamburg- Groningen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 77 73 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD12.3086982

Datum **22 MEI 2012** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 25 mei a.s. voegen wij een nieuw hoofdstuk toe aan de samenwerking tussen Hamburg en Groningen. Hierbij informeren wij uw raad over ons gezamenlijke besluit de intentieverklaring op het gebied van cultuur en de creatieve economie te prolongeren.

De relatie tussen Hamburg en Groningen gaat lang terug. Reeds in 1492 zaten beide Hanzesteden met elkaar om tafel om met andere Europese steden afspraken te maken over handel en economie. Ondanks het feit dat de stad Hamburg bijna tien keer zo groot is als Groningen, staan beide steden op het punt om de huidige intentieverklaring te verdiepen en de basis voor samenwerking uit te breiden.

Met de huidige Letter of Intent (2009) constateerden beide overheden dat de creatieve sector van economisch belang is en samenwerking voordelen voor beide steden biedt, dat beide steden met hun ambtelijke organisatie de ontwikkeling willen stimuleren, dat in beide steden kennisinstellingen zijn gevestigd die van waarde zijn. Concreet verplichtten de steden netwerken open te stellen, uitwisseling te faciliteren, projecten te ontwikkelen en elkaar te informeren. Beide overheden willen met de hernieuwde intentieverklaring van de meer verkennende afspraken tot meer concrete projecten overgaan.

De hernieuwde intentieverklaring verbreedt deze basis op de volgende onderdelen:

1. bevorderen van samenwerking tussen instellingen en ondernemers, bijvoorbeeld rondom EU-subsidies;
2. popfestivals Eurosonic en Reeperbahnfestival;
3. jazz, met name rondom talentontwikkeling;
4. games en muzieksector;
5. urban arts;

6. design;
7. Hoger Onderwijs.

De 7 onderdelen zijn uitgewerkt in concrete projecten, waarvoor in beide steden aanspreekpunten zijn benoemd. De werkingsduur van de hernieuwde Letter of Intent is wederom 3 jaar.

Tenslotte, de samenwerking tussen beide steden drijft op de samenwerking tussen bedrijven en instellingen. Op basis van de huidige Letter of Intent zijn er een groot aantal relaties gelegd of ontstaan tussen instellingen en ondernemers. Het is bij uitstek een samenwerking waarbij het bedrijfsleven en het culturele veld meedoen en daarom van doorslaggevende betekenis voor het behalen van het succes zijn. Bij uitstek een vorm die past binnen onze nieuwe visie op gemeentelijke internationale samenwerking. Wij verwachten voor de zomer met u te kunnen spreken over de kadernota internationalisering, met de voorlopige werkitel 'Groningen op de kaart'. In de programmabegroting en -rekening zullen wij op hoofdlijnen rapporteren over de voortgang van de activiteiten met Hamburg (programma 2, deelprogramma 4). Medio 2014 zal een evaluatie plaats vinden.

In de bijlage treft u ter kennisneming de "Letter of Intent of cultural and creative partnership Freie und Hansestadt Hamburg en Groningen", zoals deze vrijdag 25 mei a.s. wordt ondertekend.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.R. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Gemeente Groningen

Kulturbehörde Hamburg

Letter of Intent voor de samenwerking op het gebied van cultuur en creative industries tussen de gemeente Groningen en de Freie und Hansestadt Hamburg

25 mei 2012

De gemeente Groningen
Vertegenwoordigd door:
Ton Schroor

De Freie und Hansestadt Hamburg
Vertegenwoordigd door:
Dr. Nikolas Hill

Wethouder Economische zaken,
Internationale handelsbetrekkingen
en Cultuur

Staatsrat der Kulturbehörde

hierna „gemeente Groningen”

hierna “Hamburg”

De gemeente Groningen, Nederland, vertegenwoordigd door wethouder Ton Schroor, en Hamburg, Duitsland, vertegenwoordigd door Staatsrat der Kulturbehörde Dr. Nikolas Hill, zijn het erover eens dat de wereldwijd toenemende concurrentie zowel tussen staten als tussen regio's een nauwe samenwerking op het gebied van cultuur en creative industries noodzakelijk maakt.

Met deze *Letter of Intent* beogen Hamburg en de gemeente Groningen de onderlinge samenwerking op de genoemde gebieden verder te ontwikkelen en de betekenis ervan lokaal te versterken.

In 2009 hebben de beide steden voor een periode van drie jaar een *Letter of Intent* ondertekend op het gebied van creative industries, ICT (informatie- en communicatietechnologie) en media. De daaruit voortgevloeide succesvolle samenwerking tussen de beide steden wordt door de ondertekenaars bevestigd en deze samenwerking krijgt door deze nieuwe overeenkomst over cultuur en creative industries een vervolg.

Door de reeds bestaande samenwerkingsvormen op de korte en middellange termijn verder uit te breiden moet de verbinding van cultuur en creative industries in Groningen en Hamburg ook voor langere tijd bevorderd worden. Zo worden enerzijds het netwerken en het samenwerken en anderzijds het versterken van de infrastructuur binnen de Noord-Europese cultuur en creative industries bevorderd. De reeds overeengekomen projecten worden in de bijlage vermeld. Beide partners zijn voorstander van verdere samenwerking tussen de beide steden.

Met deze ondertekening komen de partners het volgende overeen:

1. Samenwerking van instellingen en bedrijven

Door samenwerking van instellingen en bedrijven bij gemeenschappelijke projecten moet het wederzijds begrip bevorderd worden en moet er van elkaar geleerd worden. De partners van deze *Letter of Intent* zijn daarom uitdrukkelijk voorstander van samenwerking tussen hun gemeentelijke en creatieve instellingen en bedrijven. De samenwerking richt zich hoofdzakelijk op projecten binnen de Europese Unie

2. Eurosonic en Reeperbahn Festival

Eurosonic en het Reeperbahn Festival worden een officieel platform voor gesprekken, bezoeken van delegaties en voor projecten in het kader van de samenwerking tussen de twee steden. Deze events vervullen op het gebied van muziek en media een spilfunctie bij de inhoudelijke, politieke en strategische uitwisseling.

Door de reeds bestaande samenwerkingsvormen op de korte en middellange termijn verder uit te breiden moet de verbinding van cultuur en creative industries in Groningen en Hamburg ook voor langere tijd bevorderd worden. Zo worden enerzijds het netwerken en het samenwerken en anderzijds de infrastructuur binnen de Noord-Europese cultuur en creative industries extra versterkt.

3. Jazz

Elbjazz, de Hamburgse Hogeschool voor Muziek en Theater, Swingin' Groningen en het Prins Claus Conservatorium plannen onder andere op hogeschoolniveau een voortdurende uitwisseling.

4. De game- en muziekbranche

Beide steden zijn van mening dat de game- en muziekbranche groeimarkten zijn en ondersteunen samenwerkingsverbanden binnen de twee branches

5. Urban Arts

Urban Arts is een belangrijk instrument om de maatschappelijke participatie te bevorderen. Zo willen Urban House Groningen en de HipHopAcademy Hamburg van elkaar leren door regelmatig de good practises uit te wisselen. Daarbij gaat het onder andere om het uitbreiden van structuren ten behoeve van participatie, scouting en het bevorderen van talenten.

6. Design

Hamburg en Groningen gaan op het gebied van design samenwerkingsvormen ontwikkelen en testen en de uitwisseling tussen Groningse en Hamburgse bedrijven versterken. Doel is de beide steden in internationaal verband een betere concurrentiepositie te bezorgen.

7. Samenwerking tussen instellingen in het hoger onderwijs

Hamburg en Groningen ondersteunen en bevorderen samenwerkingsverbanden op bachelor- en masterniveau, bijvoorbeeld door woonruimte voor de verschillende studenten c.q. stagiaires binnen de uitwisseling beschikbaar te stellen.

Afgesproken wordt dat de projectmanagers van de beide steden regelmatig hun ervaringen uitwisselen.

Om het algehele proces te begeleiden zullen zowel Hamburg als Groningen op ambtelijk niveau een contactpersoon benoemen.

De looptijd van deze overeenkomst bedraagt drie jaar. De overeenkomst kan verlengd worden.

Ondertekening:

Gemeente Groningen

De Freie und Hansestadt Hamburg

Vertegenwoordigd door:
Ton Schroor

Vertegenwoordigd door:
Dr. Nikolas Hill

Wethouder Economische zaken,
Internationale handelsbetrekkingen
en Cultuur

Staatsrat der Kulturbehörde

Hamburg, 25 mei 2012

Letter of Intent voor de samenwerking op het gebied van cultuur en creative industries tussen de gemeente Groningen en de Freie und Hansestadt Hamburg

25 mei 2012

Overzicht van de projecten per 25 mei 2012

1. Samenwerking van instellingen en bedrijven

Door samenwerking van instellingen en bedrijven bij gemeenschappelijke projecten moet het wederzijds begrip bevorderd worden en moet er van elkaar geleerd worden (oplossen van problemen, formats, best practise). De partners van deze *Letter of Intent* zijn daarom uitdrukkelijk voorstander van samenwerking tussen hun gemeentelijke en creatieve instellingen en bedrijven. De steden ondersteunen de partners bij het werven van EU-fondsen.

Om de samenwerking van instellingen en bedrijven te ondersteunen en om tot een uitwisseling van de geïnteresseerde contactpersonen te komen, worden in regelmatige contacten passende formats voor de projectmanagers ontwikkeld.

Voor het bevorderen van zakelijke partnerschappen in de creative industries kan matchmaking een belangrijke rol spelen. Het stelt de deelnemers in staat gemeenschappelijke problemen te bespreken en ook om passende producten of diensten te vinden die het best aan hun wensen voldoen.

Om de samenwerking in het netwerk tussen de vertegenwoordigers van de creatieve sector in Groningen en Hamburg nog verder te bevorderen, vindt op 10 mei 2013 in het kader van de "European Creativity and Innovation Day" (Europese dag van de creativiteit en innovatie) 2013 een matchmaking plaats. Geïnteresseerden uit de creatieve sector in beide steden kunnen deelnemen en zich voor dit evenement inschrijven. Via een internetplatform kunnen ze de andere deelnemers zien, vooraf contact met ze opnemen en ze uitnodigen voor een ontmoeting. Dit evenement moet de relaties tussen de afzonderlijke deelnemers en de organisaties die in Groningen en Hamburg in de creatieve sector werkzaam zijn, versterken en bovendien nieuwe zakelijke relaties bevorderen.

- Contactpersoon in Hamburg: Prof. Leal, HAW (Hochschule für angewandte Wissenschaften Hamburg)
- Contactpersoon in Groningen: Gerard Tolner, ROEZ (Dienst Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken)

Hamburg en Groningen bouwen samen een platform voor een tijdelijke uitwisseling van medewerkers van bedrijven uit de creative industries in Groningen en Hamburg. Deze medewerkers kunnen dan enkele weken in een partnerbedrijf in de andere stad meedraaien. Door nieuwe partnerschappen worden enerzijds het doorgeven van kennis en anderzijds vormen van samenwerking vergemakkelijkt en bevorderd.

- Contactpersoon in Hamburg: Egbert Rühl, Hamburg Kreativgesellschaft
- Contactpersoon in Groningen: Dörte Mierau, ROEZ

Op het platform van de creative industries in Hamburg (www.Kreativeseiten-Hamburg.de) wordt een „Groningen-Fenster“ ingericht. Groningen stelt een vergelijkbaar format ter beschikking.

- Contactpersoon in Hamburg: Egbert Rühl, Hamburg Kreativgesellschaft
- Contactpersoon in Groningen: Dörte Mierau, ROEZ

Specialisten en contactpersonen, die in Groningen en Hamburg verantwoordelijk zijn voor bedrijfspanden, komen regelmatig bij elkaar voor de inventarisatie van bedrijfspanden en voor het uitwisselen van concepten.

- Contactpersoon in Hamburg: Egbert Rühl, Hamburg Kreativgesellschaft
- Contactpersoon in Groningen: Dörte Mierau, ROEZ

2. Eurosonic en Reeperbahn Festival

Eurosonic en het Reeperbahn Festival worden een officieel platform voor gesprekken, bezoeken van delegaties en voor projecten in het kader van de samenwerking tussen de twee steden. Deze events vervullen op het gebied van muziek en media een spilfunctie bij de inhoudelijke, politieke en strategische uitwisseling.

Hamburg en Groningen ondersteunen beide organisaties op de middellange termijn bij hun pogingen andere markten in de creative industries te openen.

- Contactpersoon in Hamburg: Stefan Nöthen, HHT (Hamburg Tourismus GmbH); Johannes Everke, HMG (Hamburg Marketing GmbH)
- Contactpersoon in Groningen: Maria Blom, OCSW (Dienst Onderwijs, Cultuur, Sport en Wetenschappen)

Eurosonic en het Reeperbahn Festival willen hun onderling afgestemde programma-aanbod (business-to-business) met conferentiethema's en netwerkbijeenkomsten voor andere, vooral digitale branches met raakvlakken in de muziek (Mobile/Games/Interactive) uitbreiden.

Eurosonic en het Reeperbahn Festival ontwikkelen een format om regelmatig samenkomsten (drie tot vier keer per jaar) tussen personen uit de creative industries te organiseren. Hierbij kan het in eerste aanleg zowel om personen gaan uit een enkele deelmarkt als uit meerdere deelmarkten of uit het totale palet van de creative industries. Ter beschikking staande organisatieformats kunnen daarvoor gebruikt worden. Doel is dat personen die zich met actuele projecten bezighouden, elkaar leren kennen.

- Contactpersoon in Hamburg: Alex Schulz, Reeperbahnfestival; Timotheus Wiesmann, IHM (Initiative Hamburg Musik); Stefan Nöthen, HHT

- Contactpersoon in Groningen: Peter Smidt, Eurosonic/Noorderslag

3. Jazz

Elbjazz, de Hamburgse Hogeschool voor Muziek en Theater, Swingin' Groningen en het Prins Claus Conservatorium plannen onder andere op hogeschoolniveau een voortdurende uitwisseling bij verschillende projecten. Doel is om talent te bevorderen, muzikanten de mogelijkheid te bieden op te treden en de internationale zichtbaarheid van de jazzscene te vergroten.

- Een gemeenschappelijk en open bandproject met jaarlijks wisselende muzikanten start al in 2012 bij het Elbjazz-festival.
- Dit samenwerkingsverband wordt door een wetenschappelijke uitwisseling van de deelnemende docenten aangevuld.
- De jazzfestivals van Groningen en Hamburg ondersteunen onderling gastoptredens van lokale bands.
- Contactpersoon in Hamburg: Tina Heine Elbjazz; Frank Böhme, (Hochschule für Musik und Theater)
- Contactpersoon in Groningen: Jan-Gerd Krueger, Prins Claus Conservatorium; Marcel Schlaman Stichting Swingin' Groningen

4. De game- en muziekbranche

Beide steden zijn van mening dat de game- en muziekbranche groeimarkten zijn en ondersteunen samenwerkingsverbanden binnen de twee branches.

De partners zijn er dan ook voorstander van het samenwerkingsverband voort te zetten en het model ook toe te passen op andere branches binnen de creative industries en op creatieve centra. Voor de muziekbranche is Musikhaus Karostar St. Pauli net zo geschikt als de creatieve centra Eiffelstraße (media, kunst en coworking) en Große Freiheit (modedesign, muziek, entertainment). Van beide centra start de bouw binnenkort.

- Contactpersoon Hamburg: Kurt Reinken, STEG (Stadterneuerungs- und Stadtentwicklungsgesellschaft)
- Contactpersoon Groningen: John Ebbink, ROEZ

Het initiatief Gamecity Hamburg zet het bestaande samenwerkingsverband met de gamebranche in Groningen voort:

- De vertegenwoordigers van de gamebranche in Groningen hebben vrij toegang bij evenementen van Gamecity Hamburg en bij die van Hamburg@work.
- De uitwisseling van studenten tussen de beide partners wordt geïntensiveerd.
- Naast de bestaande busdienst met behulp waarvan studenten uit Groningen de Gamecitytreffs kunnen bijwonen, gaat geprobeerd worden de studenten uit Groningen de mogelijkheid te bieden studiepunten in Hamburg te halen.
- Ideaal gesproken zou een hogeschoolsemester bij de andere partner ook geldig moeten zijn.

- De bestaande uitwisseling tussen de hogescholen met betrekking tot de lesinhoud wordt geïntensiveerd.
 - Contactpersoon Hamburg: Stefan Klein, Hamburg@work
 - Contactpersoon Groningen: John Ebbink, ROEZ

5. Urban Art

Urban Arts is een belangrijk instrument om de maatschappelijke participatie te bevorderen, dat door beide steden wordt ondersteund.

- Zo willen Urban House Groningen en de HipHop Academy Hamburg de respectievelijke ervaringen bij scouting en bij het bevorderen van talent delen en de uitwisseling van kunstenaars ondersteunen
- In 2012 en 2013 nodigen Urban House en de HipHop Academy elkaar uit bij activiteiten en festivals, breiden ze bij deze wederzijdse bezoeken hun netwerkactiviteiten uit en organiseren ze workshops. Eind 2012 stellen beide partners een programma voor 2013 op. Eind 2013 gaan Urban House en de HipHop Academy de acties en de resultaten evalueren.
 - Contactpersoon in Hamburg: Dörte Inselmann, HipHop Academy Hamburg
 - Contactpersoon in Groningen: Lucas Winkel, Stichting Urban House

6. Design

Hamburg en Groningen gaan op het gebied van design samenwerken. Daarmee verbonden zijn het ontwikkelen van een vakmatige uitwisseling, het bevorderen van jong talent en het versterken van design als economische factor.

De enkele jaren geleden door Syntens Nederland, in samenwerking met House of Design, Groningen, als merk ontwikkelde *Design Pressure Cooker* wordt sinds 2012 regelmatig ook in Hamburg toegepast. Ondernemers ontmoeten designers en werken samen een dag lang aan nieuwe oplossingen voor specifieke problemen op het gebied van aanbod-, product- of materiaalontwikkeling. Mensen uit beide beroepsgroepen en –werelden leren elkaar en hun verschillende denk- en handelingsstrategieën kennen en besluiten eventueel na de workshop of zij met elkaar verder kunnen werken. Na oplevering van de nieuwbouw van designxport in het Elbtorquartier wordt het evenement een vast bestanddeel van het jaarprogramma van het Hamburger Designzentrum. De projectmanagers werken eraan, dat in de toekomst ook studerende uit beide steden actief bij dit project betrokken kunnen worden.

- Contactpersoon in Hamburg: Dr. Babette Peters, hamburgunddesigno/designxport
- Contactpersoon in Groningen: Saskia Bosch, Syntens Nederland; EEN (Enterprise Europe Network); Eileen Blackmore, House of Design

7. Samenwerking tussen instellingen in het hoger onderwijs

De hogescholen in Hamburg en Groningen zullen hun samenwerking voortzetten en uitbreiden. Centraal staan uitwisseling, gemeenschappelijke projecten en overdracht van kennis.

- Daarbij moeten onder andere samenwerkingsverbanden tussen de Hochschule für angewandte Wissenschaften Hamburg, faculteit Design, Medien und Information, en de Hanzehogeschool, Academie Minerva worden aangegaan.
- Voor de verdere bevordering van de samenwerking op hogeschoolniveau loven Hamburg en Groningen een student award uit voor uitstekend werk op het gebied van audiovisuele vormgeving en elektronische, interactieve media. Deze prijs wordt jaarlijks aan studenten aan de hogescholen van de partnersteden toegekend.
 - Contactpersoon in Hamburg: Prof. Dorothea Wenzel; Prof. Thomas Görne, HAW (Hochschule für angewandte Wissenschaften)
 - Contactpersoon Groningen: Dorothea van der Meulen, Academie Minerva, Hanzehogeschool

Contact

Ruth Bäessler
Referentin Internationaler Kulturaustausch
Kulturbehörde der Freien und Hansestadt Hamburg
Hohe Bleichen 22
20354 Hamburg
Tel.: 0049-40-42824-319
Fax: 0049-40-42824-287
ruth.baessler@kb.hamburg.de

Dörte Mierau
Projectmanager internationale betrekkingen
Gemeente Groningen
Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken
Gedempte Zuiderdiep 98
Postbus 7081
9701 JB Groningen
Tel: +31 6 25 19 39 25
Fax: +31 367 83 95
d.mierau@groningen.nl